

Rákocziho palác

Osudy Prešova v 17. - 18. storočí boli viac ako v ktoromkoľvek inom východoslovenskom meste (azda okrem Košíc) späté s mocnou rodinou Rákociovcov a jej významnými osobnosťami. Rákociovska rezidencia, ako pamiatka na tieto búrlivé časy, sa dodnes vyníma na východnej strane Hlavnej ulice (dom č. 86) oproti rímskokatolíckemu farskému kostolu.

Na jej mieste stáli pôvodne dva stredoveké meštianske domy. Na konci 16. storočia zakúpil obidve parcely sedmohradské knieža Žigmund Rákoci, ktorý ich dal prebudovať na honosný mestský palác v renesančnom slohu. Na túto prestavbu nadväzovala ďalšia, neskororenesančná úprava celého objektu na začiatku 17. storočia. Počas nej bola dotvorená charakteristická fasáda s oknami v arkieroch, zakončená krásnou atikou, zloženou z kombinácií štítkov, oblúčikov a slepých arkád.

Celé priečelie i s atikou je bohato zdobené grafitom. Rákociovcom sa tak podarilo vytvoriť skutočný skvost mestskej renesančnej architektúry, považovaný za najkrajší mestský renesančný palác na území bývalého Horného Uhorska.

História paláca bola od jeho založenia úzko spätá s dejinami rákociovskeho rodu. V roku 1633 v ňom prebiehali rokovania medzi zástupcami sedmohradského kniežata Juraja I. Rákociho a cisára Ferdinanda II., ukončené (takisto tu) podpísaním prešovského mieru. V apríli 1701, po vyzradení plánov na nové protihabsburské povstanie, väznili habsburské úrady v paláci Františka II. Rákociho, ktorého predtým zajali v jeho kaštieli vo Veľkom Šariši. O niekoľko rokov, počas povstania, sa potom stal rezidenciou vodcu odboja. Po roku 1711 bol skonfiškovaný a vystriedal viacerých majiteľov.

V priebehu 18. storočia došlo k prestavbe dvorového krídla v barokovom slohu. V 19. storočí mala budova viacerých vlastníkov, či nájomcov, ktorí si ju adaptovali na obchodné a dielenské priestory. Dôkladná rekonštrukcia paláca do pôvodnej renesančnej podoby, ukončená obnovou grafitovej výzdoby v priečelí, sa uskutočnila v r. 1950-1956. V súčasnosti je v budove umiestnené Krajské múzeum.

Prebraté z knihy: Sprievodca po historickom Prešove

(http://universum-eu.sk/knihy/062_2006-sprievodca.html)

